

דעפטישע אים זאָיאַן אין וועלכער אבער דאס
הענדערהאפט פּערידאלטען דעם פּאָן דען יודישען
נעמינדען זאָיאַן רובסיטיש, וואַראַן, שוואַך, סים-
מאָיאַן, ווידרן אונד מיטטורא אַיסגעריכטעטען
יודישען באַטאללאַיאַנס פּאָן 600 מאַנן בעריכטעט
וואַר. אין דערזעלבען דעפטישע וואַר אַיך מיטגע-
טהוילט, וועלכער האָרען אַיסצויבנג פּירטס אלעקס-
סאנדער פּאָן בולגאַרען דיעזנס פּאָן דען קאַמפּען
פּאָן סליוויטצע אונד דראַנאַסאן אַיף 250 מאַנן
העראַנעשטאַלענע באַטאללאַיאַן דער יודישען
הענדען ווידרינגען, אונדעס ער זיאַ אלס דיאַ וואַר.
דינען נאַכקאַממען דער מאַכאַבאַער בעצייכענעט

דינער בעריכט האַמטע דאָן דיאַ ווונדער
דורך דיאַ נאַנצע אַיראַפּאַאַישע פרעסע נעמאַכט
אונד דיאַ מיטטען אַיך אונד אַויסלאַדישען בלאַט-
טע דאַבען דען אַיך דיאַ "יודישע פעסטער ציי-
טונג" אלס קוועללע נעאַנאַנט, נאָך דער זיאַ דיעזען
בעריכט בראַכטען.

נון ערשינען אבער פאַר 4 וואָכען אין דער -
נעבענדיאָ נעזאַנט שטאַרק אַנטפּעמישט אַנגע-
וויכטיגע "קאַלן געזען צייטונג" וועלכע איז
רויכט דער דיאַ נאַנצע נאַכריכט פּאָן יודישען הער-
דען אַיך דער בולגאַרען אַרמעען אלס ער פּלוצ-
דען בעצייכענעט "אין יודישעם באַטאללאַיאַן -
זאָ היינט עס אין דיעזנס בעריכטען עקס פּים-
מאַרטינאַר געזען אַרמטען פּאָן דער בול-
גאַרען פּירט דיאַ אַיך דען מינדעלעטען וואַרעט
אַיך ניכט נעזאַנט העבען מערקווירדיגע יודע
אונד פּאָן דיעזע ערקלאַרונג דער קאַלנער צייטונג
נון אַיך וועלען בלאַטטען אַבער אַיסגעטען וואַרען
אַלס אַב עס דיאַ בראַסטער עראַטערן האַמטען
דאס אַיך דיעזען ערקלאַרונג דער אַנטפּעמישטע
פּערדעקוס הערפאַרונג.

וויר וועלכט האָבען פּאָן דיעזען ערקלאַרונג
דער קאַלנעשע צייטונג נור דורך דיאַ אין דייטש-
לאַנד ערשיינענען יודישען צייטונגען קענענעם
דערהאַלטען פּאָן וועלכען זיך אַינגע דראַנעט
אַיך דיאַ האָבענעטע יודישע פרעסע אין
בּעריכטען דער ערקלאַרונג דער
קאַלנעשע צייטונג האַמט נענטשידנעטע דאס
זיאַ דיאַ נאַכריכט אַבער דיאַ יודישען הענדען אין
דער בולגאַרען אַרמעע פּאָן דער יודישע פעסטער
צייטונג אַבער אַיסגעטען האָבען.

וויר האָבען ביהער פּאָן דיעזען פּאַרנאַנגען
ניכטס ערוואַהנט, ווייל וויר דיאַ אַנטוועקט דעם פּאָן
אונטערער רעדאַקציען פּערהאַלטען מיליטאַרען
אַמטס לייכען אונד סווייזעס פּאָן זאָיאַ אַב-
וואַרען וואַללטען אַיך דיאַ ערקלאַרונג דער "קאַל-

נישען צייטונג" אַינפּאַך מיט אַנטוועקטע דאַטען צי-
ווידערזענען אַנטוועקטע אונד יעדאָך פּאָן אַינגער
אַנדערן האַכסט בעמעקענעווערטהען יודישע אַיך
אַרטיקלע אַבער דיעזע אַנטוועקטעווערטהען ערשיינען
דער, אַינדעס ער דיאַ אַנאַכט אונטערעם בלאַט-
טעס בעשטאַטיגט אונד ער וויר
גערט דיאַ ערקלאַרונג דער "קאַלנעשע צייטונג"
דינגערלעך לייכען שטראַלען.

דינער פּאָן בעריכטענע אונד זאַטראַיאַס-
מיט נעטראַנענע שאַנע אַרטיקלע, אַיז אין דעם
אַנטוועקטען אַיך ניש אַנטפּעמישטען פּאַרזינער
בראַטען. אַרשיוו אַיראַעליש ("Archives Israelites")
ערשיינען שטאַטט אַיך דער פּענער אַינעס
יענער יודישען הענדען. דיאַ אין דעם בולגאַרען
פּערהאַלטען רודאַפּאַלער מיטגעמאַכטע האָבען אַיך
לויטעט וואַ פּאַרנט:

וועגן אַיך נעזאַנערט האָבע אַינגע צו שיי-
כען, זאָ לייכט דיאַ אַיראַנע דאַרין, דאס אַיך אַיך
דינגעריכטען פּאָן דער פּאַטעריאַנטיכע וועלכע
דיאַ וועגן פּאָן בולגאַרען ענטפּאַלמטע האַט. דען
פּערהאַלטען נענען מעריבען מיטגעמאַכט האָבען. דער
בעריכטענע שטאַטטער אַיז אַנאַכט שטאַנדיגער
קאַרדעשפּאַנענע דעם "אַרביי אַיראַעליש" אין
פּאַרנאָ.

יעצט אבער בין אַיך וועדער אין מינע
דימאַטע צוריקגעקומען, אַם לייכען אַינע פּאָן
אַינעס זאַבעלדיכע פּעריאָדענע וועלכע אַיך
נע נאַרבע צוריקטראַכט. דיאַ אַיך מיין נאַנצעס
דעבענלאַנג צור עראַינגעוונג און דען רודאַפּאַלען
קריגע נעכטן דעם ערנענצייכען דער פּאַפּערישע
בערהאַלטען יעדע, וואַמיט דער ערקאַנעט פּירט
אַלעקסאַנדער מינע ברוסט אַיך דעם פּערהער דער
ערנע נעשטיקט האַט.

אַיז אַם אַינצולענען אללעס צו בעשטי-
כען, וואס דיאַ ווען מינע נעפּאַהרטען, און נעהר
אַיך בליט "וואַהרענער אַינגער שפּאַנע צייט פּאָן 4
מאַנאַטען נעפּאַפּעריש האָבען, אַיך קריגענעווער-
זשענע אַיך אַירעווע מיט, פּאָן דעם זיאַ אין אַר-
לען שלאַכטען זיכטפאַרען, אַירעווע וואַהרען ווערטה
בעצייכענערע אַיך פּאָן אללען אַנעקראַנטעס בעוויי-
זע נענעכען האָבען בערהאַלטען עס דער פּעדער
אַינעס נאַסען שוויפּשעללעכעס. ער מאַננט אין
נאַנצעס בוך דאַריבער שייכען, וועלכעס אַינע
פּערהאַלטענע דער אַיראַעלישען מינענערען
וואַרען.

אַיך זאַנע אַינגע אַינגען אין מינעס לעטסטען שיי-
כען, דאס דיאַ אַיראַעל טען פּאָן זאָיאַ דעם שאַטע
12000 פּאַנאַס אַבערנענעכען האָבען. זיאַ
דעם דויערען דיאַ יודישען צייכענענע אַיז נאַני

צען לאַנדען פּירט אַיך האָבען דיאַ זאַהל פּאָן
300,000 פּאַנאַס ערריכט. וועלכע נעבענאלס דעם
שאַטע צוועפּאַכטען זינד. דיאַ נאַנצע און וואַרען
וואַרען זאַינפּאַלל בעטראַכטליך. אַיך אַבער שיי-
כע ניכט וועגן אַיך זאַנע, דאס זיאַ אין אַירעס
ווערטהע דיאַ סאַמע דעם באַאָרען נעדרעס נאָך
אַבער שפּאַנען.

אַיך זאַנע אַינגע אַיך, דאס דיאַ וועגן אַינע
לענאַן פּעריאָדענע פּאָן 800 וועגן לייכען נעביל-
דעם האַמטען. יעדערע האַט דיעזע זאַהל זיך אַיך
504 טאַפּענע מאַנער פּערמעהרע וועלכע זיך
וויילע אַינגענען ליעכען, אַיז אַיך אַירע אַינגע-
נען האַמטען דען פּינד צו בעמאַכטען, אַנע עט-
זיאַס פּאָן דער ווערענען אין אַנשפּיר צו העמען.
דער טאַג און וועדעס וויר 604 וועגן פּעריאָדענע
וואַרענע פּאָן זאָיאַ נאָך פּיליפּאַסעל ריקטען
(פּירט אַלעקסאַנדער וויילע זאַמאַל אין דער
אַבטריטלישען פּעריאָדענע) כאַט אַיך שפּענער-
ליכעס אַיך צייליך נאַסאַרטיגע שייכעל דאַ-
דיאַ עלטערן דיאַ זיך פּאָן אַירעווע וואַהרען טרענענען,
דיאַ פּינען, וועלכע אַירע מאַנער פּערהאַלטען,
דיאַ קינדען וועלכע אַינגע צו פּערישטען, וואס
פּאַרינגע אַירע מיטטער וועגן אַיך אַירע פּאַנע
זיך ענטפּענען זאַהלען, דאס וואַר אַינע סענען, וואַ
סאַן אין זאָיאַ נע אַינע זאַלבע נעווענען, אַלס וואַ
צייכען דעם אַבטאַישע נענעכען וואַהרען וואַ
שפּאַטע דיאַ לענאַן אין אַר דאס דעם שייכעל
אַיך אַנטפּעמישטע דאַרין דיאַ בולגאַרען נאַ-
ציאַנאַלישע און שווענע פּאָן צושייערן, בייסטען
אַיך וועגן האָבען מיט וואַהרען און דען אַינע
דען טען יודישע ביהערן (זאָ עננט מאַן אַיז
יעצט אַינע נישע יודע אַיך פּאַלעקאַממענען ער-
פּאַנע נעווענעט.

אַינע טאַנע שפּאַכער לאַנערטען וויר אַיז
טער עלטען פּאַר דען טאַרען דער שטאַט פּילי-
פּאַעל. אַיך היינטען טאַנע נאָך אַינגער אַנטוועקט
אַנטפּעמישטע אַיז ווען האַרעט דער פּירט. ער
וואַר פּאַלעלער שווערענען נענען אַיז אַיך ווען
דאַרין בעטראַנען, דאס וואַר אַיז אַיך אַינגע ווען
שע אַינגערען זאַלעטען, דאַרין שפּאַטען צוויא
טאַפּענע מאַנער אַיז דען היינען אַיך באַמטען אין
פּאַרפּעריכטע דייטש (פּירט אלע כּאַנער אַיז
בעקאַנטער אין אַינגערען דייטשער) אַיז אַינע
פּאַרפּעריכטען וועלכע נענען אַיך דען אַירע-
דען מיטאַ: אַיז קאַנאַן (שפּאַנס) פּעסענענעטע
וואַהרען נאַכריכט זיאַ אַיז אַירע אַיז האַט בע-
פּאַנט האַמטען, פּאַנערן זיך אַינגער צוויא קאַמע
ראַדען צור בעשטיקטען שפּאַנע ביי וועגן
האַרעט דעם פּירטען אַלעקסאַנדער אַיך וועלכער

דיא מַרְטִירֵרִי

אַיז דען וועלכענעס דער פּאַנער וועגן.

(פּאַרשענענע)

דער נרויזע ערוואַכענע שיען פּאָן אונגעווער דיא
אַנטוועקט דען ווען ערוואַכענע צו האָבען: מיט אַינעס
"אַיך, שפּאַן, דאס אַיך וואַרס האַלטען" ענטפּענען ער אַיך
אונד שניפּט מיט דיעזער פּיירעשאַפּליכען ערנעווענע
דיא דעמשינעס בעריסונגסאַרע אַבראַם אב, דיא דער
בעריכטען ווען דער דאַמאַלינג צייט, זיך אַרע אַרם,
דעם כּעסלענענעסאַסען נענענאַכטען שפּעס אַיז סונדע
פּירטען.

יעצט אַיך יעדער, מיין לעכער פּינד, נאַני אין
מינער נאַחט, דעם ראַבע מיט אַיך וויכטיגע צו שפּענען
אונד מיט מינע וואַרעס דאַספּען, דאס זיאַ נור פּיר אַינער
אַר פּערהעמליך זינד. קאַנן אַיך אַינע פּערישע-
נענענען ביינע?"

"שפּעס וואַ דאס נאַכ, האַבווירדינער הערר" ער-
נאַנצעט דער ווען.
נענט מיך ניכט האַבווירדינער הערר, פּיעל דער
ניכטליכע אַיך, נענען מיך ברודער פּירט ניכט ער-
שקעקט צוריק פּאָן דיעזער אַיפּפּאַרעוונג: וואַר
פּאַמט אַיך מינער ברודער אַיך נאַסען, אַרענע קרייזן,
אַבער נור אַיך דערען אַיפּענווען. מיט אַינע וואַרע-
וויכטע, אַיך בין דיין ברודער, דאָך נין - זעצט ער
שפּענענענענע ווען - אַיך וואַר עס, וואַר אַיך דע!
וואַס האַרע אַיך? דיע אַבראַם, ניכט מיטטער

וועגן בעווענע אונד ווענע ערשטענעס אונד שפּאַנע
פּאָן ווענע יודישע אַיך.
"יא, אַהרע נור ענטוועקט צוריק", פּוהר דער
ניכטליכע פּאַרס - "אַיך אַיך אַהרע שפּענענענע
צוריק, וועגן אַיך דאס יעצט אונד דאס אַינעס פּיר פּע-
נענענאַרענע, אַבער נעשטענע דינע לאַסען זיך ניכט
אַנדערן. אַ וועגן דאס מאַנען וואַרע: דאָך וווינ, וווינ"
פּוהר ער מער זיך וועלכעס נענענע פּאַרס, וווינ,
בעקאַמפּע דינען שפּענען, דינע אַיפּענענענע.
זיך צו אַבראַם וועדער שפּאַנע ער: "הוייער
ברודער אַיך אַינעס פּיר נויכענענענע אַסעל! בעפּאַר אַיך
דיר דען נונד זאַנע וואַרס אַיך זיך צו פּיר נעכטען,
בעפּאַר אַיך דיאַ וועלכעס ביישע אַינעס שפּענענענע
דיר פּאַרלענע, דיאַ וואַר נאָך דען זאַנענען דינער ערלי
ניין ניכט אַכטלאַנגע דאַרפּס, ווייל אַיך דיר מינע לע-
כענענענענע ערזאַהלען. אַיך זאַנע דאַמיט שפּענענענע
עראַינגענען וואַר, יודישע פּאַן נינע וואַנערען אַיך, דיא
דיא צייט ניכט היינע קאַננע, אַבער אַיך וועדער וועדער
טאַרעס דאַרין פּירטען, דאס אַיך פּערהענען אַיך יענע
נאַלדענען, לייכליכען טאַנע דער ווענע... אַיך אַיך וואַר
אַינעס אַיך שפּאַטענענע נענענען וועגן אַיך היינע קיינע
שפּור דאַפּאַן אַיכריז אַיז, דא שפּענען אונד נאַס אַירע
שפּענען מערקמאַלע צוריקקענען, זיא דאס פּאַנער ווענע-
פּערהעל קאַננע אַינעס דען שפּענען ריכטן אַלס אַינגען
פּיירענע ווענען".
בייא נענענע דיעזעס נאַנענען שיען אַבראַם וואַ פּאָן
אַיז עס ביישפּענענענע נעפּאַפּען צו זיך, אַינע פּירט
כאַרע אַיפּענענע כּעמאַטענע זיך ווענע, דיאַ ער ניש מיט

נעשע פֿעסט סב ע ר י כ ט ו

נעשעדיגע עפעס, ווייזען וואו פֿאַרנעמען מעסטן צו מאַסען נעכטנס, דאָס קוּפּלונג וואו נוס, 8000 משרג, וואוּדען פֿעסטיגט —

171 יצען, 400 מעטער, 79.5 קילאָראַמס קילאָראַמס 8.50 נולד, — 100 מעטערעטע, 79 קילאָ 8.50 נולדען, 200 מעטערעטעטע, 79 קילאָ 8.45 נולדען, — 300 מעטערעטעטע, 78.7 קילאָראַמס 8.50 נולדען — מעטערעטעטע, 400 מעטערעטע, 79 קילאָ 8.50 נולדען 300 מעטערעטעטע, 8.30 נול, 77 קילאָ 8.30 נולדען כאַנאָסער, 100 מעטערעטע, 78 קילאָ 8.45 נולד, — באַשאַפֿער, 200 מעטערעטעטע, 76.2 קילאָ 8.30 נול, — (אללעס פֿע 3 מאָנאָטע)

קאַן 6.10 — 6.35 נול.
קוקוויץ (אלס) 5.25 — 5.5 נולדען, —

האַפֿער, 5.35 נול, פֿער מאָסעס.

מעטריקע נעשעפֿעס, ווייזען פֿער פֿירטיאהר 8-02 — 8.03 נילד, האַפֿער פֿער פֿירטיאהר 6.50 — 6.52 נול, קוקוויץ פֿער מאַיני 5.48 — 5.50 נולד.

הערשונעכער און פֿעראַנטוואָרליכער רעדאַקטאָר:
מ. ס א ב א ל ט ש י

אין באַסיס

מיט קלאַנפֿאַללער שטאַטע אונד טעפֿער לאַגע, דער אייך מיוקאַליש געבילדעט זיין מאַס, ווירד פֿיר דאָס אַרבעטליכע אַרבעטער אַרבעטער צו גראַפֿ, וואוּדען געוויינט. געהאַלט 89 נולדען מאַנאַטליך, גע- בענאָיאַקאַטען פֿער פֿירטיאהר. דער פֿאַסטען אַזאַס אַס 15-טען מערען צו בעזעצען, פֿאַבעווינגען ערוויינט רעפֿערמאַטען נאָך לעדיגען שאַנען וואַללען אַרבעט געווען זאַמסט צייטסען און געפֿערטיגעט אינגעלעך. — מ א ר ש ו ר אָבעראַפֿאַר צו נאַסוואַרדיין.

ווער בילדיג בויען ווילל!

פֿפֿר תּוּרוֹת, מילות, מוֹוֹת, תּפֿילן, מילות מילות-קטנים, צוואַל אונד ציעות, בהבשר נמוך, זאָ אייך סידורים, מחזורים, חומשים, תּחנות מיט אָדער אָהנע איבערזעצונג, אין נוסח אונד עלענאָמען איינבאַ- דען, מאַנען רעזוללען פֿערזיענעפֿאַלל בייאַ מיר בעשפֿעל- לען, — געלענעטליך אָפֿיערע אַיך נון

שאַנגעשרעבענע מנילות בהבשר נמוך.

אויף נוסעס פֿעראַמפֿעט, אין ערשידענען נאַסען, א 4 ביז 10 נולדען, — שײַע יודען עס באַר הויב געבונדען, א 80 קר, שײַע תּחנות באַר הויב געבונדען א 80 קר, שײַע אַייה עס באַר הויב געבונדען א 50 קר, שײַע אַהײַע עס באַר הויב געבונדען א 50 קר, אַנטוויקאַל

דאָ ספֿיר פֿערהאַנשאַנדיג
מ. ע. לעווים זאָרן אין בוראָפֿעסט
קאָנטאַקטע נומער 1

יין כשר של פסח

אייך עפֿעסהלע מינע העדיליאַר וויינע, אייגענער פֿעקסונג מיט הכשר של הרב הגאון אב"ד דפּה נ"י, צו האַבען צו בילדיגען אַרבינאַלפֿרויזען, זאָוואַל אין נאַנען אלס האַרבען טאַקאָנער געבני- דען רעפֿערמאַטען וואַללען זיך ווענדען און דען געפֿערטיגען וויינאַרבעטערעטע:

PHILIP LINDENBAUM, in Tokay.

טיילער און מאַפעציערע מאַבעל

פֿיר מעררע העדעטע צימטער שפֿעס פֿאַראַהנען.
דאָ אייך בעקאַננטליך אין סאַלדען פֿאַריקאַ- מיטן יעדע קאַנקרעטן מיט ליכטיגקייט בעשטעהע, עפֿעסהלע און מינע געלענעטליכע לאַגע בעזאָנדר- פֿיר היראַמטאַיסטאַטאַטונגען אונד נאַסערע מאַ- בלדונגען, — אַילוספֿירעט פֿיינקוואַנט נראַס'ס פֿאַר ניאָ אַינאַפֿערטעפֿעליכע שטייבאַבישע פֿאַסטע עלאַסטישע בעטמאַטאַרע (נאַנע בעט- איינריכטיג און אַינטישע שטייב) הייבט צום טראַנס- פֿאַרטייען 12 פֿיל מיט ערציערע:

STEINBACH SÁNDOR,

Budapest, Franz-Josefsplatz Nr. 6, vis-à-vis der Kettenbrücke.

נעכטן זאללעט, אום אייך צו בעווייזען, וואו פֿעל פֿערטוינען אייך צו אייך האַבען, פֿערטוינען אייך אייך, אַמטער בייאַ דער אַמטער צו זיין.
ווייך קערהטע נאָך זאַפֿאַ צוויי, דאָרט האַר- טען וויר, דאָס דער פֿינער דען רראַמאַטאַס אַיבערשטימען האַמטע אונד זיך סלויזשע נא- הערטי, וועלכע איינע קלאַמטער פֿאַן דער הויפֿטשטאָרט ענטפֿערט אַזאַס מאַן פֿירטע אַזאַס נעגען סלויזשעטאַ, וואו וויר צוויי טאַנע פֿאַר דער שלאַכט אַנאַמען, וועלכע וויר געוואַנען, אַרבעט וויר דאָס פֿערווירונג דעם ביז דאָהין ווערענדיקע הע- קעס דעם קאַניגס מילאָן פֿאַללענדעטען, אונד וויר דען ערסטען גאַסען ווען דער בולגאַרישען אַרמעע מיטערפֿאַכטען.

אין מינעס נאַכטען ברעיען וויר ווערען דענוועלען זייער צייט פֿאַרטייען וועדערנעבען. — דאָס רע דאָס אַר אַן — ווערען אייך אייגען דאָס טאַמטען דער יודישען לעיאַן בייאַ דער איינאַהמע פֿאַן סלויזשעטאַ אונד אַיבער דאָס זאַג- טיגע האַלטונג אונדערע לעיאַן אין דעם פֿעלדעגן מיטטהילען.

בריעפע דער רעדאַקציע

הערן ל. שאלאָמאָש, דאָס צושטאַנדיקייט איי- נעס בינענס אַזאַס ווערען פֿאַן זיינעס געוועזענע בע- שפֿעס: יעדאָן קאַנען ער נור פֿיר דען פֿאַלל פֿאַן איינע געמינדע אַיסגעוועזען ווערען, ווען ער קיינען ערוועכט, צוויי האַט, אָדער ניכט ווערען לעבט, דאָס רעזיענען זאָל אַבער שאַן נאַכטענס איינען געזעצעטוואָרף פֿאַרזע- נען בעזאָוויסען, וואַנאָך אייך יעדער דאָרט צושטאַנדיג אַזאַס, וואו ער שפֿיער צאָלעט.

הערן א. ג. — סאַבסאַל, דאָס געווישע אַרבעטע אונדערעס לאַנדאַנער אַבאָנעטען, פֿאַן דעם זאָך אַנען נרעפֿען נולדען, לייעט:

A. Goldstein, 2 Trype Yard, Sondys Row, Spitalfields E. London.

הערן מ. ש. אַרשטיין, "נון" בעדייעט אַזאַס אַר- מאַישיק (תּחנות), "פֿיש", אונד דאָס ענדענען (ק) שפֿעלל איינן פֿיש אין דער פֿאַרס דאָר.

הערן מ. ג. אין אַלס-באַלאַזשעטאַ, דאָס האַנדעלס- שולע דער פֿערטעסבונדער אַיזער אַרבעטערגעמיינדע, בייעט, אַיבערשטימען, דאָס דאָס שולע איינע דורכאַויס יודישע ערציעהונג געניעטען, אין תּל אַב אונד רש"י אונדער- טעס ווערען אלע פֿאַרטייען, דאָס איינע פֿאַשעטליכע האַנדעלסשולע געניעטען קאַנען, וויר עפֿעסהלען אייגען רעזיען איינפֿאַר אַזאַס אַיבערשטימען, דאָס איינע געווישען דער אַיבערשטימען, וויר אייגען דער פֿאַרשטאַנד דער פֿער- בונדער גענייעטען בעזאָוויסען אַיבערשטימען ערשטליען.

הערן ראַבניער מ. וו. אין קאַפֿאַליש, הערע הא- בען זאָ ניכט אַבאָנעטען.

הערן וו. ה. אין מוראַ, אַיזער לאַז אַזאַס מיט איינעס פֿערטעטע פֿאַן 150 נולדען געצאָנען.

הערן י. ק. אין קאַבאַ, וואָס פֿערטעטען זאָ אונ- טער, אַנאַלישיש פֿאַנאַט? דאָס אַיבערען לאַזען זינד ניכט געצאָנען.

אן דאָס הערן מ. ג. אין קאַפֿאַליאַנאַ, מ. ה. אין שפֿאַרדוואַר, א. א. אין סערעבלעסע, מ. א. אין שפֿעיעט ניכט געצאָנען.

אַנפֿאַרען אַיבער לאַזען אונד ווערעטפֿעיערע בעאַנטוואָרעטע דאָס באַנקרויז מ. וועל מ'ער נראַס'ס.

וויר ערוויסען אונדערע געעהרטען פֿערימטעראַנ- טען אונד פֿריינדע זיך מיט אַרבעטן צושפֿעיען דערעס און איינער רעדאַקציע צו ווענדען, אונד ביטען וויר דאָס אַרבעטע דייטליך וויא פֿאַלגט אַנציעבען:

יודישע פֿעסטער צייטונג

דיאַכשפֿאַרע נימטער 1, בוראַפֿעסט.
Jüdische Pester Zeitung
Hochstrasse Nr. 1, Budapest.

האַמטאַרעטע פֿאַס	8-טען פעכער	1886,
פֿאַס	72	20
פֿאַס	72	8
פֿאַס	72	15
פֿאַס	72	10
פֿאַס	72	16
פֿאַס	72	17
פֿאַס	72	17

זאָ מיט אַיבערשטימען וואַהנעוואַלען עפֿפֿעניג, פֿאַלגענדעס אַזאַס אונדעפֿאַהר דער וואַרטי- לויט אַהרע אַיבערשטימען:
דער פֿירסט: וואו האַבען זאָ זאָ נוס דייטש געלעניט?
דאָס פֿירטויוללען: וויר האַבען איינערע שטי- דען אין וויען אונד אין לייענע געמאַכט.
דער פֿירסט: וויר איינער דען פֿירטויוללען נאָך אַנדערע מאַננער, וועלכע בענונאָ וואו זאָ שטודיען געמאַכט אַבער?
דאָס פֿירטויוללען: עס וויר דענען מעהר אלס 50 הער.
דער פֿירסט: אונד דאָס אַנדערען קאַנען זאָ בולגאַריש?

דאָס פֿירטויוללען: אללע ווען אין אונדערעס אלטער קאַנען פֿאַלקאָממען דאָס לאַנדעסשפֿאַרע, זאָוואַ אַזאַס מירקיש אונד פֿאַרנאַנאָזיש.
דער פֿירסט: אללע דאָס אַזאַס איינע פֿעריכטיג צו פֿיעל געזאַמט, דאָס וואַהלהאַבענדען אַזאַס אַרבעטען, דאָס אַזאַס מאַנליך, אונד דאָס ווילל אייך אַזאַס גלייבען.
דאָס פֿירטויוללען: פֿעריזיעהען אַהייט, ווען וויר דאָס וואַרטי א. ל. ע. אַיבערעכט רעהאַלטען, זייט מעהר אַלס 20 יאהרען האַט דאָס אַללאַניק אַיזער אַזאַס אַרבעטען דער מירקיש אַרבעטפֿעריכע שולען גענויערעט, וואו אללע קינדער בידערמיי געשעכט, מער בולגאַריש, מירקיש אונד פֿאַרנאַנאָזיש לערנען, אַיבערדעס האַט זאָ האַנדווערקשולען ערוויכעט, וועלכע דעם לאַנדע אונד איינערען אַרבעטן גייט בענסגעאַסען פֿיעל גוטעס ערוויזען.

דער פֿירסט: וואו דעפֿען דעספֿאַלד דער, אַללי- אַנין אַיזער, ווער דאַנקבאַר זיין.
דאָס פֿירטויוללען: אין דער טאַמט אַללע ווען דעם אַרבעטען פֿעריזיעהען רעזיען וואַהלהאַמטע שפֿע- טונג דער רענסטע ווענען, דאָס זאָ אַזאַס לייעטעט, דער פֿירסט: זאַמט מיר מינע רעזיען פֿירטויול- אָהנע צוואַנזיג, וואָס אייך פֿיר אַיזער קאַמעראַדען, דאָס פֿירטויוללען ווען טוהן פֿאַן.
דאָס פֿירטויוללען: וויל אַיזער אַהייט דאַרן פֿעסטהאַלען ווערען וויר איינערע אַיבערשטימען- נימטע ביטע אַיבערשטימען, אַלליין פֿאַר אַללעס וואַללען וויר אַיזער אַהייט פֿאַנגענדע ערמאַ- רונג נעבען:

דאָס 904 יודען דאָס אַיזערע תּחנות געטען געוועהן האַבען, זינד בערלין, זינד זיין גליקס- דעם אַרבעט דעם פֿאַמטעראַנדעס פֿיר זיין גליקס- אונד זיך דען רוהע אַיזערע אַהייט, אַזאַס אַזאַס פֿעריזיעהען רעזיען פֿירטויוללען, צו אַפֿערין, אונד וויר זינד אַללע ענטשלאָסען אַזאַס אַיבער- טע צו קאַפֿען אַזאַס ווענען, וויר זינד ווייטדאַן ענטפֿערט, דאָס גענימטע בעלגאַהונג דאַפֿער צו פֿעריזיעהען דאָס וויר אַזאַס אַזאַס געטאַן האַבען, וויר וויינען נור, דאָס מאַן אַזאַס נוסע עק- סעדיערמיטער פֿיר דאָס בעאַנגענען מיליטאַר- שטען אַזאַס אַזאַס ניכט אַזאַס דען פֿעריזיעהען אַרבעטקאַרעס פֿערהיילען, זאַנדען אַזאַס דע- ניאָן דאָס אַנאַהאַנגיקייט לאַסען.

דער פֿירסט: אייך פֿעריזיעהען, זאָ וואַללען אַהרע פֿאַפֿעריקייט עיינען אונד זאָ האַבען רעכט, אַהרע ביטע אַזאַס געוואַרעט.
דענוועלכען טאַן ערעהעטען וויר פֿיערע אַפֿעריע צו עפֿעריזיעהען אַיבער אַי- דען איינער, דער פֿאַנאַש שפֿאַרף, אונד אַזאַס ווער לייע אַפֿעריע, דאָס פֿאַרשטימען, דאָס וויר וואַה- רענד דער אַזאַס אַזאַס אַזאַס ענטשלאָסען אַללע רעזיענען, וועלכע אַזאַס דאָס וואַפֿען האַנדעלען זאַהנען. —

נאָך פֿירט וואַסען בעזאָוויסען אַזאַס דער פֿירסט אַלעקסאַנדער פֿאַס נייעס, ער ציינען זיך ווער ער פֿירט אונד נאַכדעס ער אַזאַס וויינען בייפֿאַל אַזאַס געשפֿאַרען האַמטע, זאַמט ער: מינע קינדער! דאָס ערבען האַבען אַזאַס אַזאַס קרינע ערקאַרט אַזאַס זינד בעזאָוויסען פֿיר דאָס פֿאַמטעראַנדע אַזאַס פֿאַללען, אַזאַס מיט נאָך זאַפֿאַ צוריקקערען פֿאַן דאָרט וויר מאַן אייך אַזאַס, וואַהן אַזאַס אייך בע- נאָך פֿירט וואַסען בעזאָוויסען אַזאַס דער פֿירסט אַלעקסאַנדער פֿאַס נייעס, ער ציינען זיך ווער ער פֿירט אונד נאַכדעס ער אַזאַס וויינען בייפֿאַל אַזאַס געשפֿאַרען האַמטע, זאַמט ער: מינע קינדער! דאָס ערבען האַבען אַזאַס אַזאַס קרינע ערקאַרט אַזאַס זינד בעזאָוויסען פֿיר דאָס פֿאַמטעראַנדע אַזאַס פֿאַללען, אַזאַס מיט נאָך זאַפֿאַ צוריקקערען פֿאַן דאָרט וויר מאַן אייך אַזאַס, וואַהן אַזאַס אייך בע-